

# Porvoo – Askola 110 kV voimajohtolinjan arkeologinen inventointi 2019



Timo Jussila



Tilaaaja: TLT-Building Oy

## Sisältö

<b>Perustiedot</b> .....	<b>2</b>
<b>Inventointi</b> .....	<b>4</b>
Tulos .....	5
Lähteet .....	6
<b>Karttoja</b> .....	<b>7</b>
<b>Vanhoja karttoja</b> .....	<b>10</b>
<b>Kuvia</b> .....	<b>13</b>
<b>Kohteet</b> .....	<b>14</b>
1 ASKOLA SILTA-ARO .....	14
2 PORVOO BERGSTA KROG .....	15
3 PORVOO BRINKAS .....	19
4 PORVOO VÄHÄSUO .....	20
5 ASKOLA PELTOLA HUHTANIITTY .....	22

**Kansikuva:** Tulevaa voimajohtolinjaa kuvan keskellä kohti etelälounasta, linjan pohjoispäässä, Askolassa Kurjalanpelloilla.

## Perustiedot

**Alue:** Suunnitellun, uuden 110 kV voimajohtolinjan käytävä ja eteläpäässä maakaapeli-reitti, Porvoon Hornhattulasta (joen länsirannalla) Askolan keskustan koillispuolelle.

**Tarkoitus:** Selvittää sijaitseeko voimajohtolinjan alueella kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita suojeltavaksi arvioitavia kulttuurihistoriallisia jäännöksiä.

**Työaika:** Maastotyö .

**Tilaja:** TLT-Building Oy.

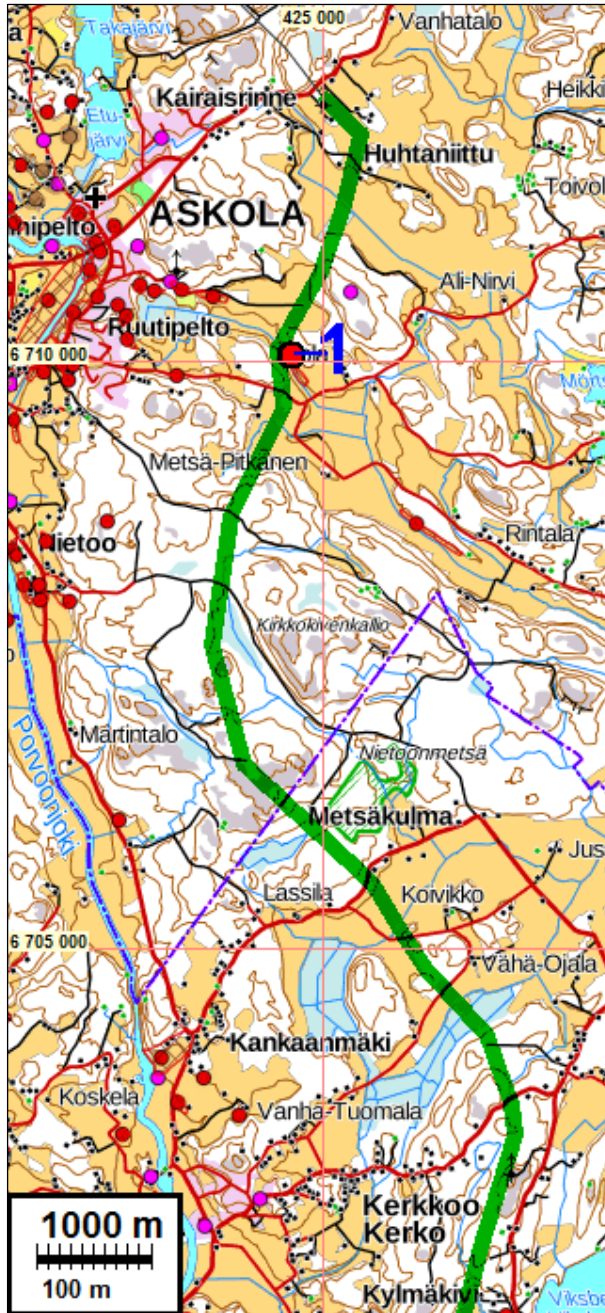
**Tekijät:** Mikroliitti Oy, Timo Jussila.

**Tulokset** Suunnitellun voimajohtolinjan käytävän liepeiltä tunnettiin ennestään yksi mahdollinen muinaisjäännös (Bergsta Krog - krouvi) sekä yksi kivi-kautinen asuinpaikka (Askola Silta-Aro). Näistä kumpikaan ei ulotu voimajohtolinjalle, joskin Krouvi sijoittuu aivan sen kupeeseen. Muut tunnetut kohteet sijoittuvat yli 300 m etäisyydelle suunnitellusta voimajohtolinjasta. Linjalla havaittiin yksi vanha kiviaita ja vanha rajamerkki Porvoon Pykälistössä, jotka arvioitiin suojelukohteiksi. Vain kiviaita sijoittuu linjan alle, muut em. kohteet linjakäytävän viereen tai laidalle.

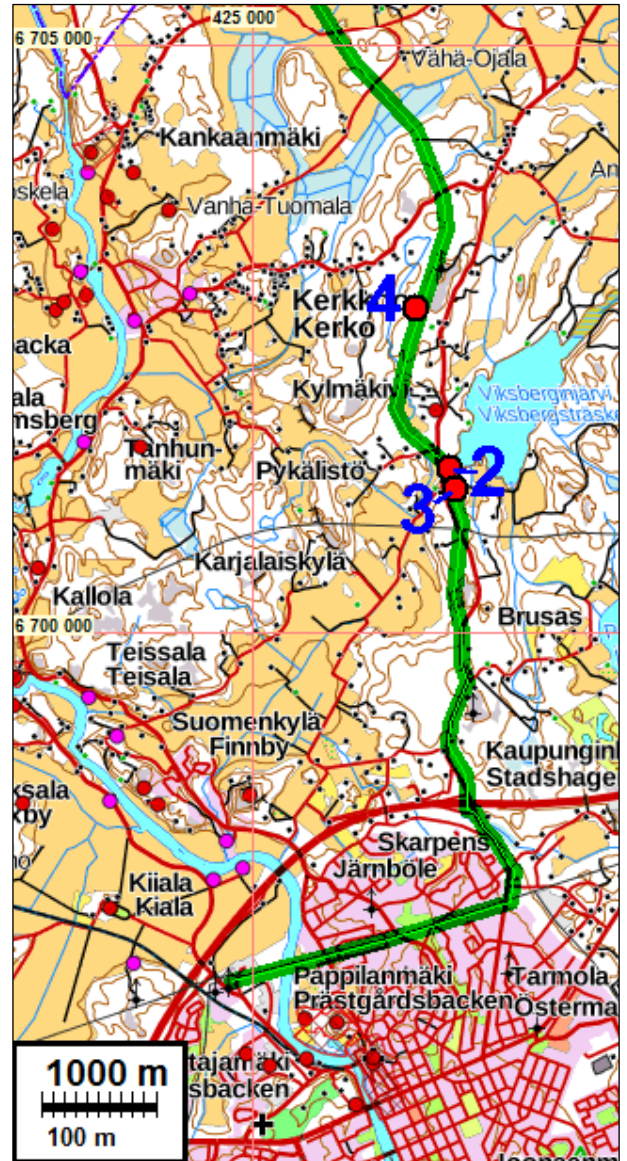
**Selityksiä:** Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta maaliskuussa 2019, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 5/2019. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä.

Kartta: voimajohtolinja vihreällä. Raportissa kuvatut kohteet sinisin numeroin ja isompi punainen pallo.

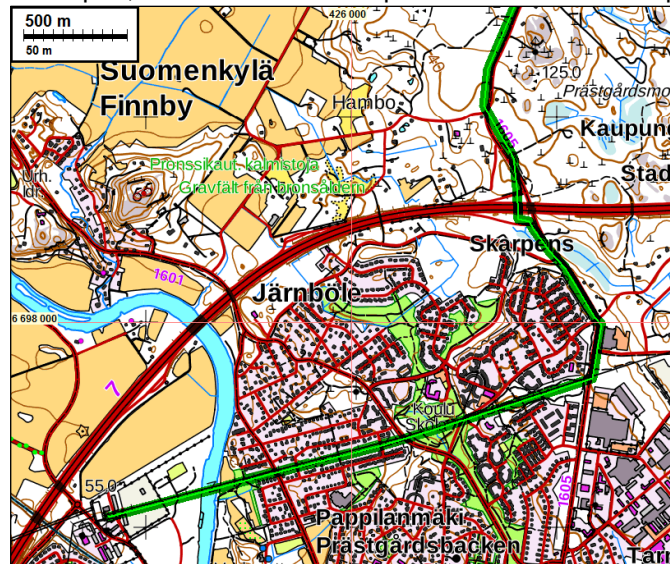




Voimajohtolinja vihreällä. Raportin kohteet numeroitu ja punainen pallo. Lähialueen muut arkeologiset kohteet punaisin ja sinipunaisin palloin. Löytöpaikkoja ei kartoille ole merkitty.



Linjan eteläpää, missä valtatie eteläpuolinen osuus maakaapelina.



## **Inventointi**

Kymenlaakson sähköverkko suunnittelee uuden 110 kV voimajohtolinjan rakentamista Porvoon sähköasemalta Askolan kirkonkylän kaakkoispuolelle. Hankkeen konsultti TLT-Building Oy tilasi voimajohtolinjan käytävän arkeologisen inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Timo Jussila teki inventoinnin maastotyön huhti-toukokuussa v. 2019, työn kannalta erinomaisissa olosuhteissa. Maastotyötä tehtiin neljän pitkän päivän aikana.

Voimajohtolinja rakennetaan maakaapelina Porvoon Hornhattulassa sijaitsevalta sähköasemalta itä-kaakkoon, nykyisen voimajohtolinjan käytävään Werner Södeströmin kadun (joka pohjoisempaan muuttuu Myrskyläntieksi, mt.1605) varteen ja sen varressa edelleen pohjoiseen valtatie 6:n varteen josta pohjoiseen ilmajohtona. Kaikkiaan johtolinjan pituus on n. 20 km.

Johtolinjan alueella ei tiettävästi ole tehty tällä vuosituhannella muinaisjäännösinventointeja muualla kuin Myrskylän tien varressa, valtatie 6:n tasalta muutaman kilometrin matkalla pohjoiseen (Jussila 2018, mt. 1605 kevyenliikenteenväylän arkeologinen inventointi). Johtolinjan läheisyydestä, alle 300 m etäisyydellä siitä, tunnettiin ennestään yksi kivikautinen asuinpaikka (Askola Silta-aro) ja yksi mahdollinen muinaisjäännös (Porvoon Bergsta krog) ja yksi kivikautisen esi-neen löytöpaikka (Askola Peltola Huhtaniitty). Kauempana, mutta alle kilometrin etäisyydellä voimajohtolinjasta tunnetaan muutama kivikautinen asuinpaikka ja löytöpaikka linjan pohjoispään seudulla Askolassa. Porvoon puolella tunnetaan em. krouvinpaikan lisäksi sen pohjoispuolella oleva tunnistamaton kiviröykkiö. Linjan eteläosassa Porvoon Iso ja Pikku Linnamäki sijaitsevat runsaan 500 m etelään maakaapelilinjasta.

## **Esihistoria**

Linjan alueella Itämeren Ancylysjärvivaiheen transgression huippu (n. 8400 eKr.) on alueella n. 53 - 60 m korkeustasolla. Litorinamerivaiheen transgression (n. 6200-5700 eKr.) huippu on n. 30 - 33 m korkeustasolla. Käytännössä alueelta voi todennäköisimmin löytää esihistoriallisia muinaisjäännöksiä Litorinatransgression huipun korkeustasolta ja siitä alaspäin. Periaatteessa 40 – 53 m korkeustasoilta voisi Porvoon puolella sijaita varhaismesoliittisia saariasuinpaikkoja, mutta kovin todennäköistä se ei ole. Pohjoisempaan, Askolan puolella 50-55 m korkeustasot voi jo katsoa sellaisiksi, että kivikautta voisi niiltä löytää. Toisaalta Askolan puro- ja jokilaaksoissa lie-nee ollut muinaisjärviä joiden rannoilla on asuttu, etäällä Itämeren muinaisesta rannasta.

Porvoon puolella, maakaapelilinja nousee melko pian joen itäpuolella yli 30 m tasolla, mutta Sakrpensissa maasto laskee ja maakaapelilinja kulkee hyvän matkaa 27 m tasolla. Valtatien pohjoispuolella linja kulkee valtaosin yli 40 m korkeustasoilla mutta laskee pienellä matkalla liki 20 m tasolle Viksberginjärven länsipuolella. Siitä pohjoiseen linja kulkee kallioisella ylängöllä, yli 40 m tasoilla. Metsäkulman peltoaukeita ylittäessään linja laskeutuu taas Litorinameren korkeustasoille (alle 35 m) josta pohjoiseen taas kallioista mäki-aluetta pitkin, yli 60 m korkeustasolla, Askolan kirkonkylän kaakkoispuolella, jossa linja taas laskee Litorinameren ylimmille korkeustasoille. Siellä peltojen läpi kulkevissa purolaaksoissa on ilmeisesti ollut muinaisia pienjärviä.

Suurin osa voimajohtolinjasta kulkee korkeustasoilla ja maastoissa, joista tuskin on esihistoriaa löydettävissä – täysin mahdotonta se ei ole kuitenkaan ole siellä missä linja kulkee alle 60 m tasoilla. Kohdilla, missä linja ylittää alavampia peltolaaksoja Litorinameren korkeustasojen tuntumassa, sekä mahdollisten muinaisten pienjärvien kohdilla, voisi olla mahdollista löytää linjan liepeiltä vielä tuntemattomia kivikautisia asuinpaikkoja. Nuorakeraamisia paikkoja voi olla purojen liepeillä, missä on hiekkamaata. Linjan eteläosan maakaapeliosuus kulkee maastoissa jotka ovat arkeologin näkökulmasta kovin sekoitettuja ja monin tavoin ”myllättyjä” – olemassa olevan voimajohtolinjan käytävä on suurimmaksi osaksi hoidettua, puistomaista maastoa.

## Historiallinen aika

Linja kulkee seuraavien vanhojen kylien maiden poikki: (etelästä) Porvoo Pappila (Prästgård), Finnby, Teisala, Kerkkoo, Askola Nietoo, Vakkola ja Askola. Linjan kulku voitiin tarkastaa vanhoilta kartoilta (ks. lähdeluettelo) hyvin nykyisen Porvoon alueen osuudelta, joskin maakaapeliosuudelta vain yleiskarttojen avulla. Askolan puolelta linjaa ei löytynyt linjan aluetta kuvaavia, tarkempia, 1900-lukua vanhempia karttoja. Siellä linjan alueen historiallisen ajan maankäytön historiaan perehtymisessä täytyi tyytyä 1700-luvun lopun kuninkaankartastoon ja 1800-luvun lopun senaatinkarttaan.

Vanhoilta kartoilta paikannettavissa olevia, mahdollisesti arkeologisesti merkittäviä kohteita ja alueita, suunnitellulle voimajohtolinjalle sijoittuu ainoastaan Finnbyn kylän kaakkoispäässä, Viskberginjärven tasalla, missä on sijainnut Bergstan krouvi. Samalla seudulla voimajohtolinja kulkee läheltä vanhaa, kylien välistä rajapistettä, missä on vanha rajamerkki. Kaikkialla muualla linja kulkee alueilla ja maastoissa missä ei ole ollut vanhaa historiallisen ajan asutusta (kuten rakennuksia ja tonttimaita) linjan läheisyydessä ja merkittäviä rajapisteitä.

## Inventoinnin suoritus

Valmisteluvaiheessa tutkittiin mml:n laserkeilausaineistosta laadittua viistovalovarjostetta ja siitä pyrittiin paikantamaan linjalle sijoittuvia arkeologisesti mahdollisesti kiinnostavia maarakenteita ja ilmiöitä, jotka sitten tarkastettiin maastossa. Kaikki tarkastetut mielenkiintoisilta vaikuttaneet ilmiöt osoittautuivat luontaisiksi kuopiksi tai kivikoiksi tai nykyaikaisiksi rakenteiksi (kuten maanottokuoppia). Metsäalueilla maasto oli lähes kaikkialla hyvin kivikkoista, ylemmillä tasoilla moreenia ja alemmilla tasoilla hienoaineksista, savista moreenia. Vähäkivistä hiekkamaastoa ja siten hyvää maastoa kivikaudelle oli Pykälisjärven koillispuolella, Smedsbackan talon länsipuolella sijaitsevassa purolaaksossa 35 – 40 m korkeustasoilla. Toinen vähäkivinen hiekkamaa-alue on vt 6:n pohjoispuolella, Bergstamalmenin mäen etelärinteellä 40-45 m korkeustasolla. Tein näille linjaosuuksille runsaasti koekuoppia mutta mitään esihistoriaan viittaavaa en havainnut. Kohtuullisen hyvää moreenimaastoa havaitsin myös Bergstamalmenin pohjoispuolisella alueella, missä pieni purolaakso (kartalla Morsiusmäki tekstin pohjoispuolella).

Kaikki peltoalueet tarkastettiin maastossa, siis alueet joihin itämeri on ulottunut kivikaudella. Vähemmälle huomiolle maastossa jäivät tasaiset ja piirteettömät pellot. Useimmat arkeologisesti mielenkiintoiset pellot - missä viettä tai törmää sopivilla korkeustasoilla - linjan kohdalla olivat hyvin havainnoitavissa. Metsäalueita tarkastettiin pistokokein erityisesti alle 50 m tasoilla, paitsi tasaisia ja topografisesti piirteettömiä metsäosuuksia. Monin paikoin tein koekuoppia. Muualla tehtiin pistokokeenomaisia maastotarkastuksia. Maakaapeliosuudella, nykyisen voimajohtolinjan käytävässä tehtiin vain silmänvaraista tarkastelua ja käsikairan pistoja. Alue oli suurimmaksi osaksi puistomaista ja hoidettua maastoa.

## Tulos

Suunnitellun voimajohtolinjan käytävän kohdalle sijoittuu yksi vanha kiviäitä joka on luokiteltu muuksi kulttuuriperintökohteeksi – suojelukohteeksi. Se sijaitsee Porvoon Pykälisjärven ja on tämän raportin kohde nro 3. Voimajohtolinjan kupeessa on kolme muinaisjäännettä: kohde 1 Askola Iso-Aro kivikautinen asuinpaikka, 50 m linjan keskikohdasta, kohde 2 Porvoo Bergsta krog, 30 m suunnitellun linjan keskikohdalta sekä kohde 4 Porvoo Vähäsuo 37 m linjan keskikohdasta. Muualla linjalla ja sen tuntumassa ei ole havaittu arkeologisia, suojeltavaksi katsottavia kohteita.

22.5.2019

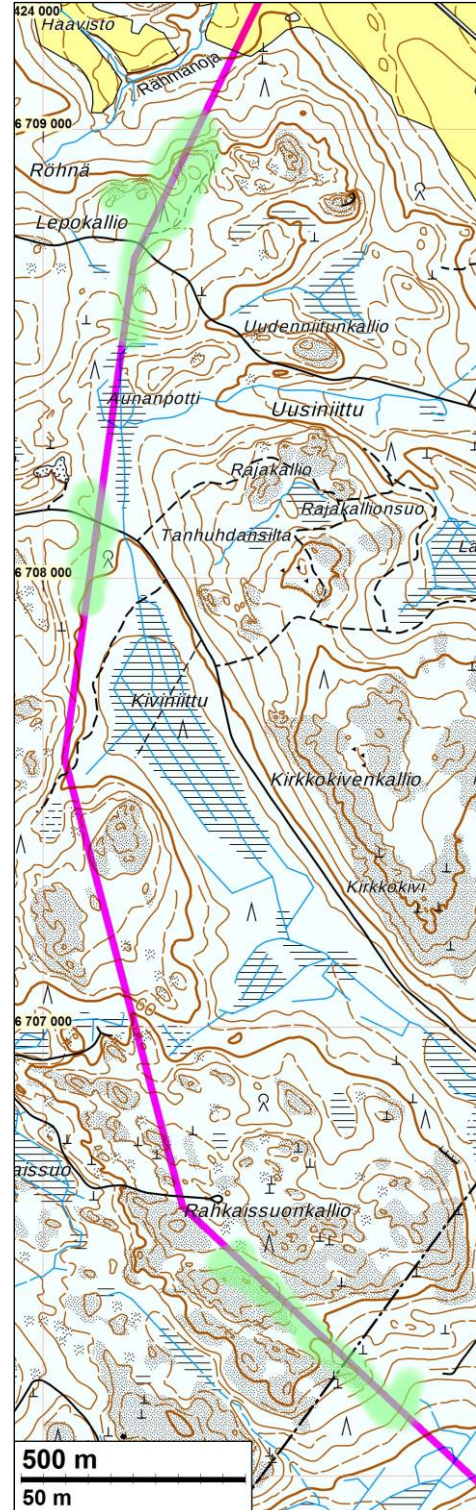
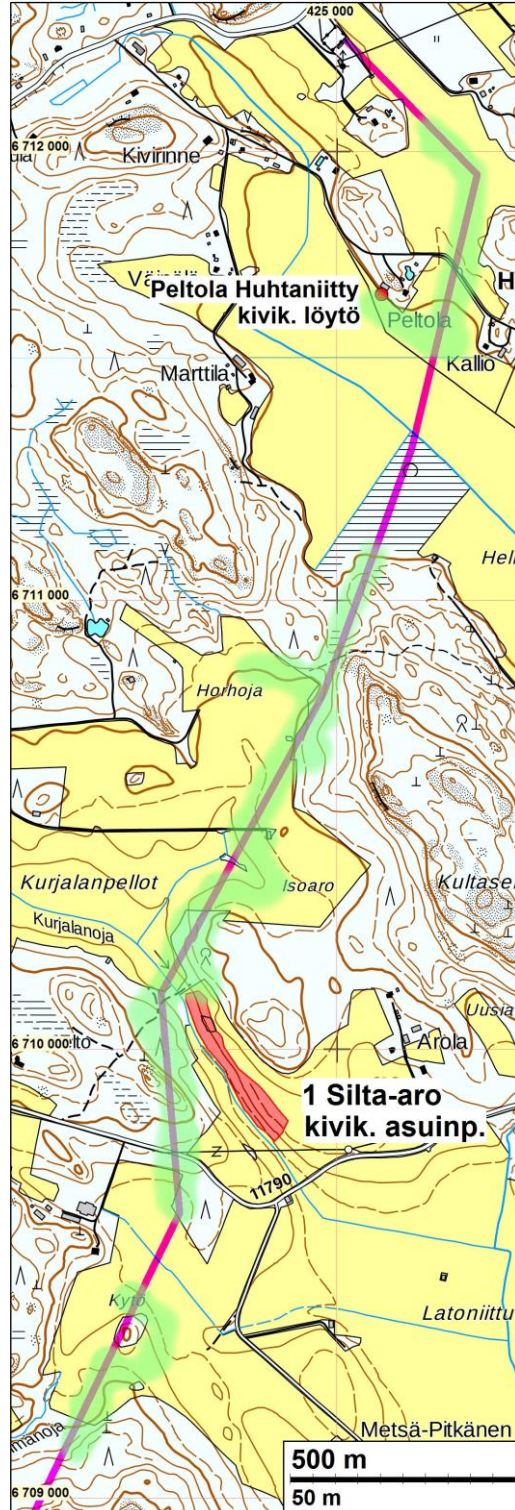
Timo Jussila

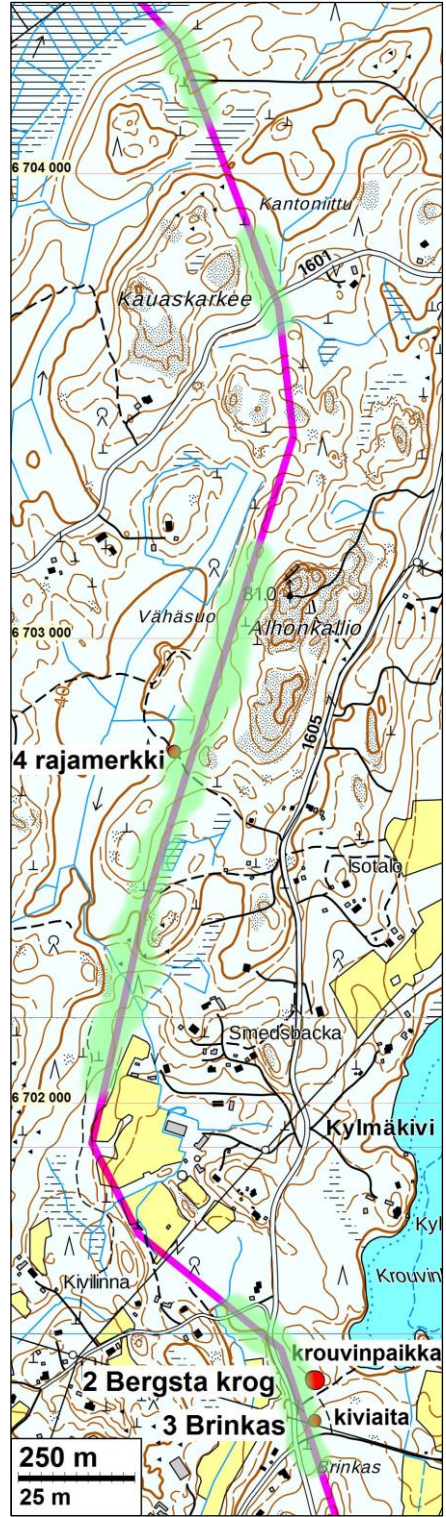
## Lähteet

- Alanen, Timo ja Kepsu, Saulo, 1989: Kuninkaan kartasto Suomesta 1776-1805. SKS.
- Brotherus 1700: Skogs Charta uppå Finnby Bärghsta och ???gård. (B3:14/1)
- Ehnqvist 1933 (1925): Karta i 3 delar over Finnby och Jernböle enstaka lägenhets alla ägor i Borgå kommun och Nylands län.
- Hagström Carl 1783: Charta öfwer Andra Delen af Tejsala Ägor i Kymmenegårds Höfdingedöme , Kymmene Härad och Borgå Socn.
- Hagström Carl 1787: Charta öfwer Finnby Bergsta och Erichsdals Samfälla Ägor Belägne uti Borgå Socn och Kymmene Härad och Kymmenegårds Län. (MHA 15:3, 618).
- Hahl K.J. 1883: Karta ofver Tejsala bys egor belägne i Borgå socken Helsinge Härad och Nylands län. (B4:5).
- Jussila Timo 2018: Mt. 1605 kevyenliikenteenväylä välillä Lakkapolku-Papinjärventie muinaisjännösinventointi. Mikrolitti Oy.
- Kalmgergin kartasto 1855, lehti P.V.I, A6.
- Pitäjänskartta, Porvoo, 1842. Maanmittauslaitos.
- Peruskartta 3021 03, 1962 ja 3221 01, 1963. Maanmittauslaitos
- Porvoon emäseurakunnan kartta 1749. Maanmittauslaitos.
- Senaatinkartta, vuoden 1873 mittaus. Rivi X lehti 33 ja Rivi IX lehti 33. Maanmittauslaitos.
- Westermarc Nils 1759: Charta öfwer Tvistiga Rågängen Kärcko och Teisal Byar emellan, belägna i Borgå sokn, Borgå harad och Nyland län. (B1i:14/3).
- Wirenman 1826: Charta öfver Kyrkoherde Bohlels och Jernböhle Säteriets Ägor, och Tvistemarken med Bårgå Stad och Ånas säteri uti Borgå Socken Kymmene härad och Kymmenegårds län. (B6b:1).
- Winter Timothy 1804: Charta öfver Kärkä Byss Ägor Belägne uti Borgå Socn, Borgå Härad samt Nylands Län. 3. delen. (B3i:14)

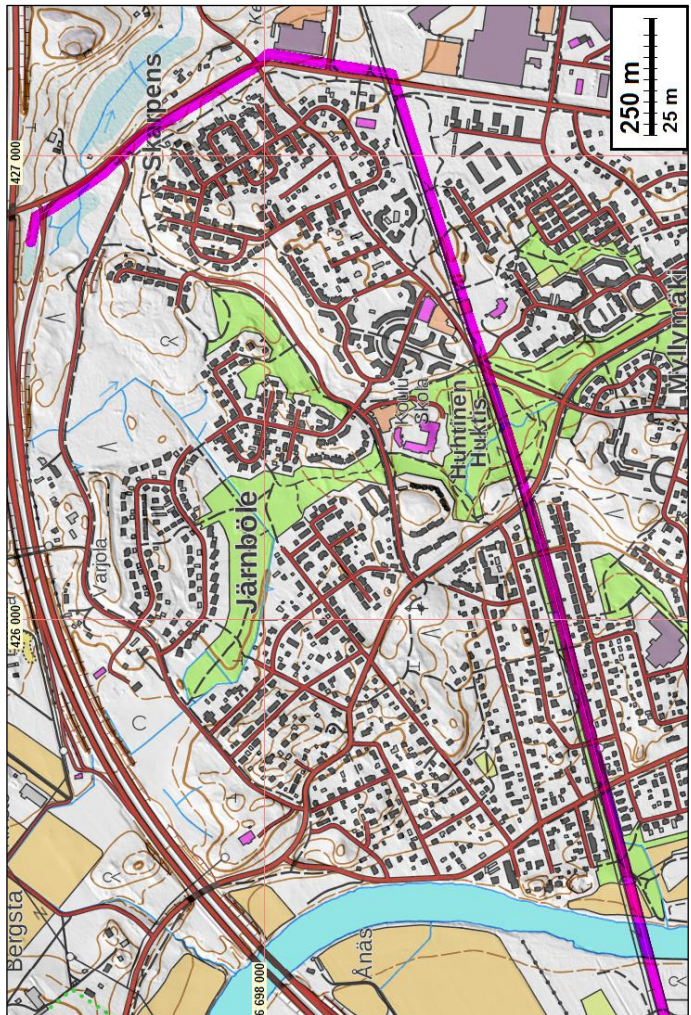
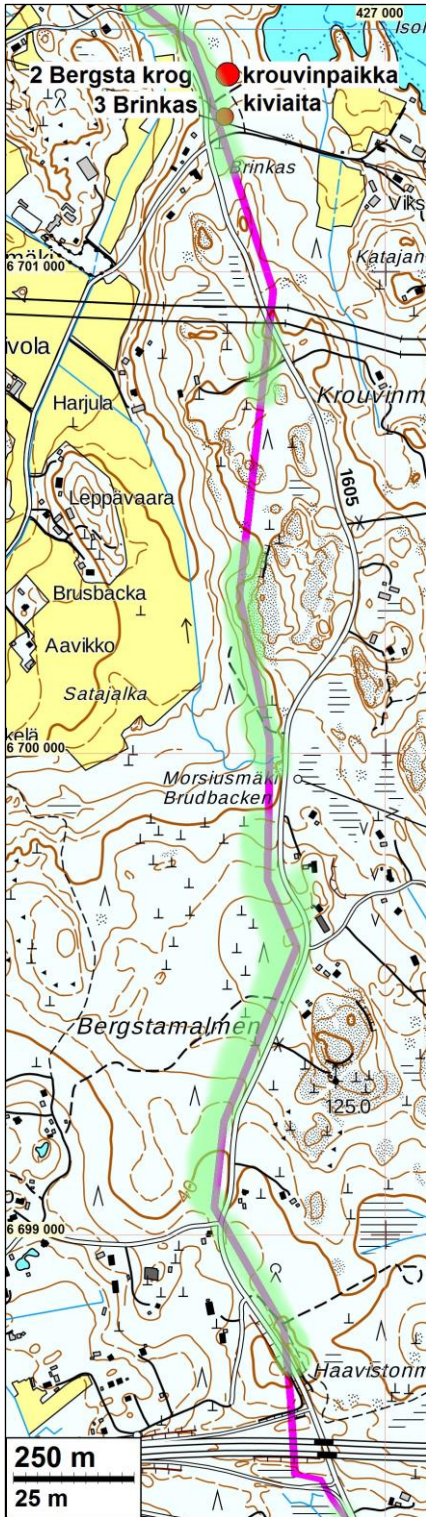
## Karttoja

Inventoitu voimajohtolinja maastokartoilla. Pohjoisesta etelään.  
Tarkastetut maastot vihreällä.





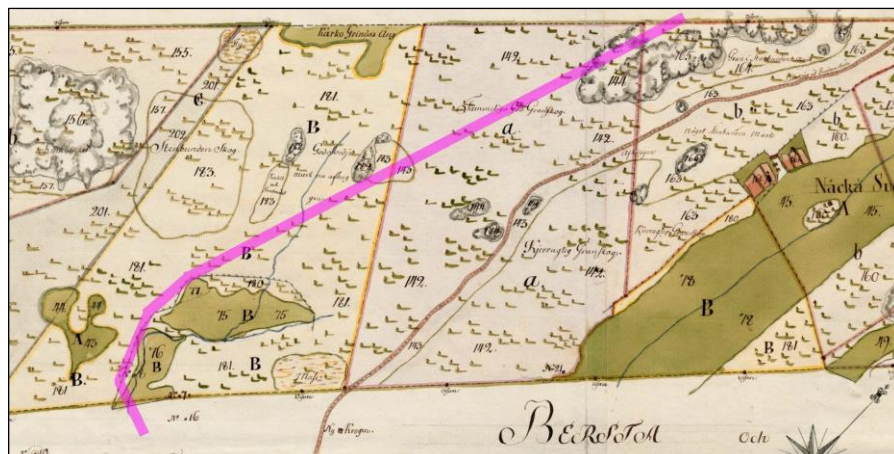
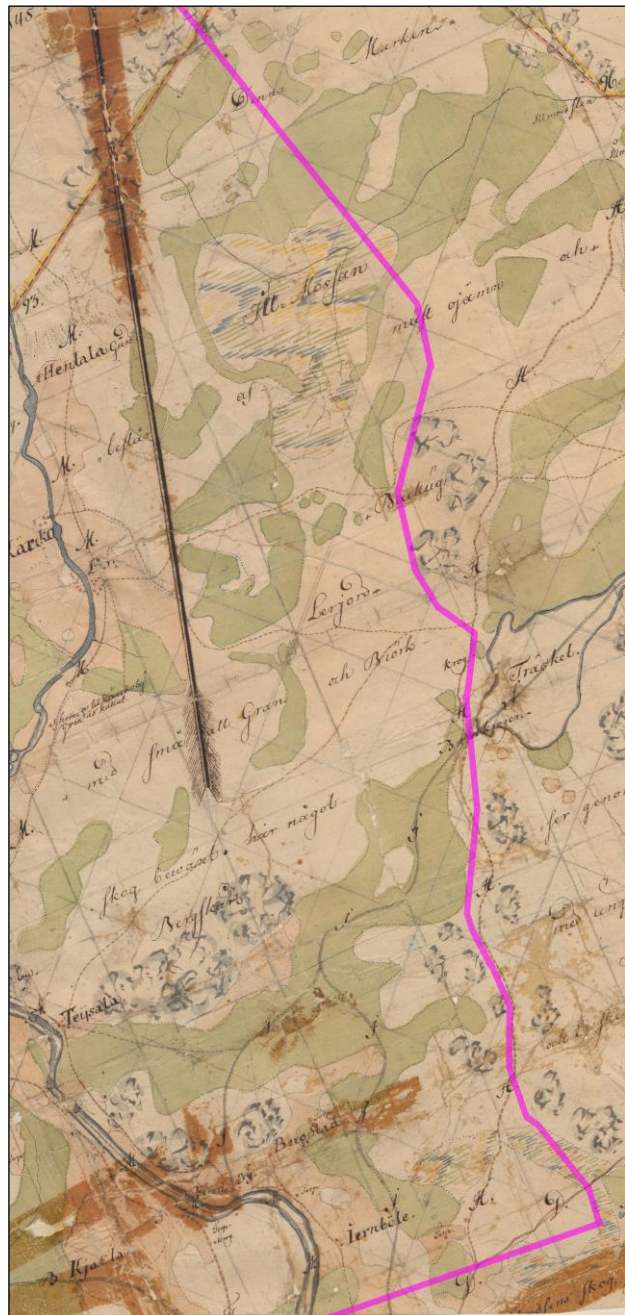
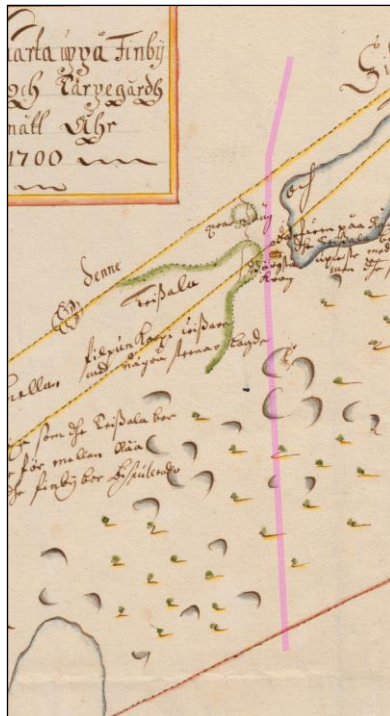




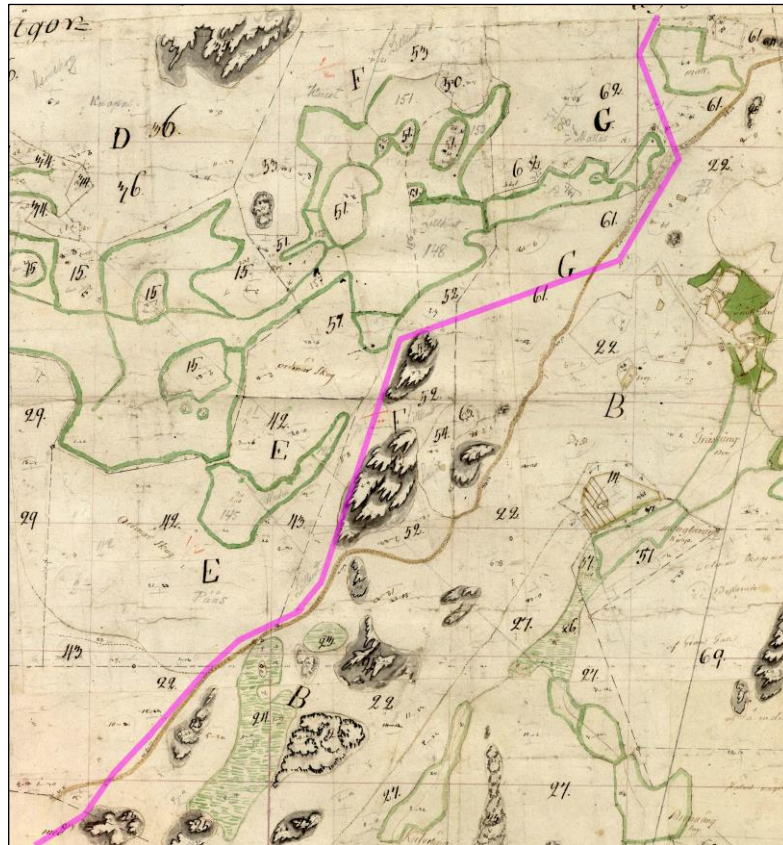
## Vanhoja karttoja

Oikealla ote Porvoon emäseurakunnan kartasta v. 1749. Pohjoisessa kartta päättyy nykyiselle Porvoon ja Askolan rajalle. Voimajohtolinja on piirretty päälle sinipunaisella. Keskellä oikealla Viksberginjärvi.

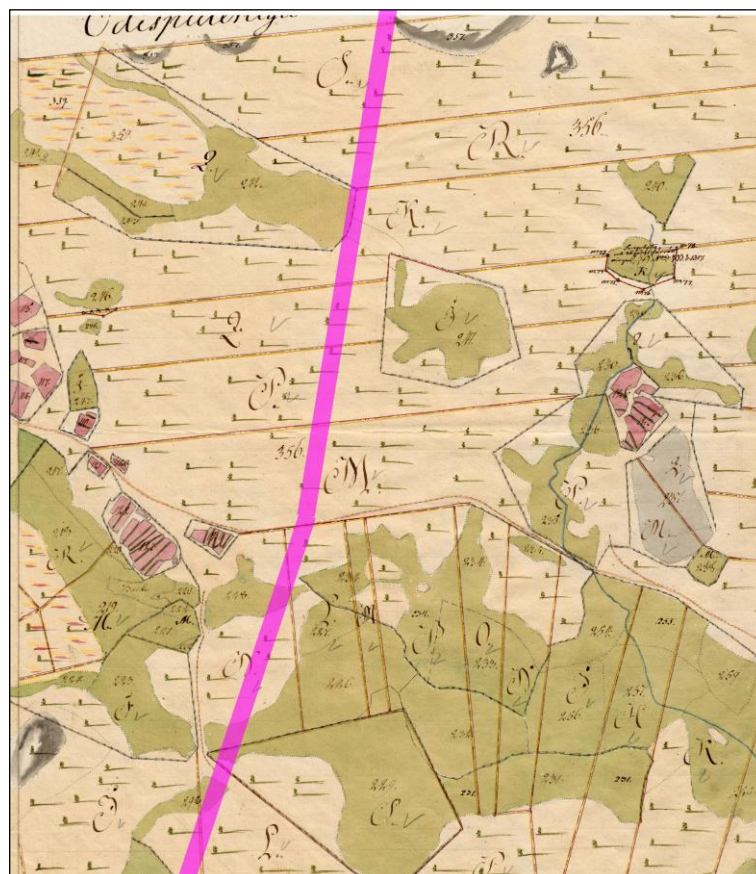
Alla ote Finnbyn-Teisalan kartasta v. 1700. Siihen on merkitty päälle viitteellisesti voimajohtolinjan kulku. Oikealla ylhäällä Viksberginjärvi ja sen kaakkospäähän merkitty krouvi.



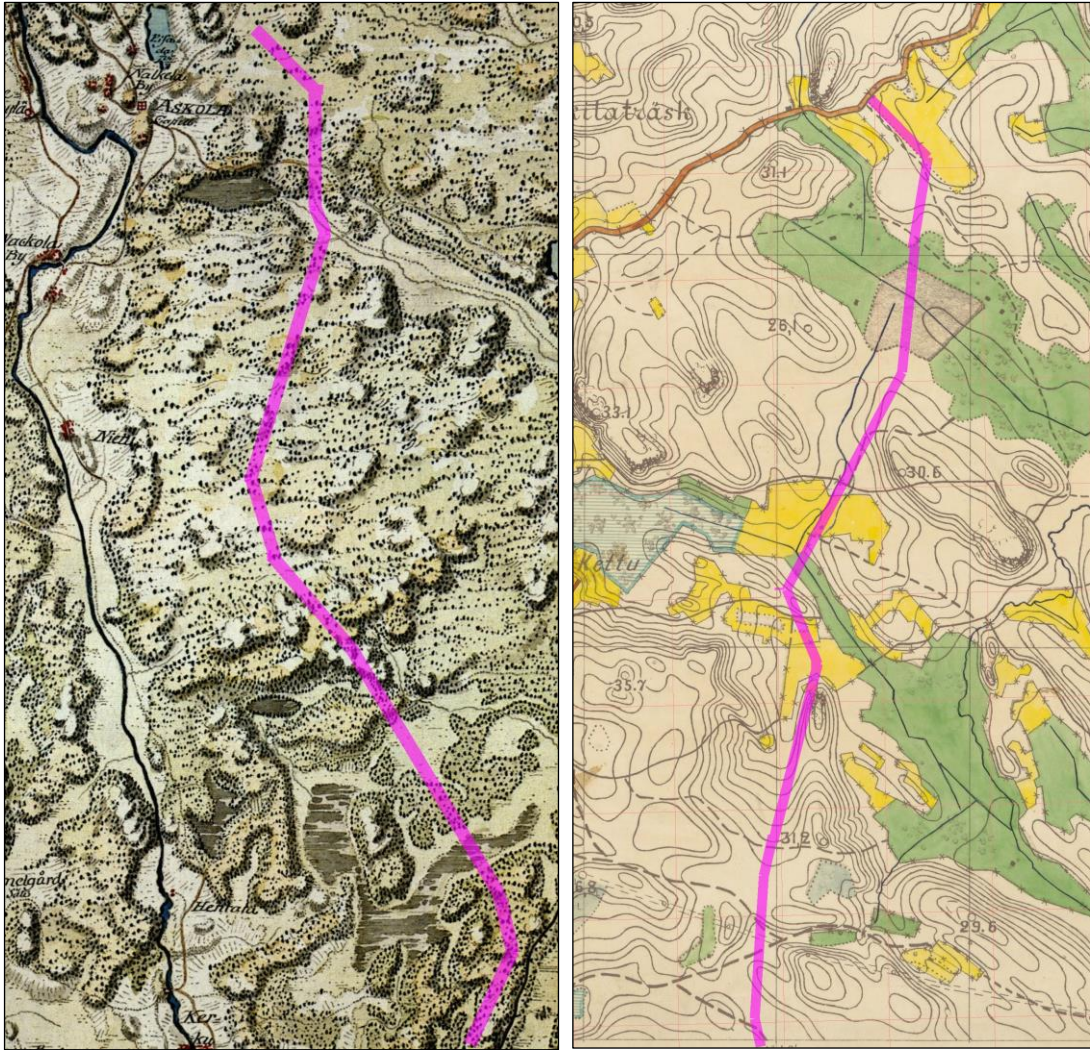
Ote Teisalan kartasta v. 1783, Viksberginjärven länsiluoteispuolelta. Karttaan merkitty tie on nykyinen Myrskyläntie



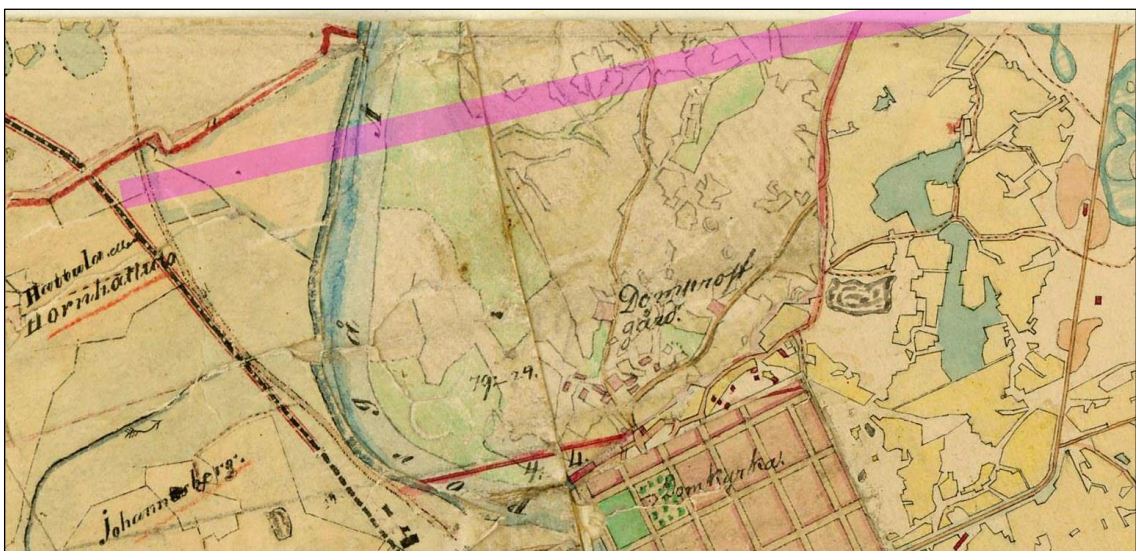
Ote v. 1787 Finnbyn kartasta Viksbergin järven tasalta etelään valtatie 6:n pohjoispuolelle. Oikealla ylhäällä on Viksberginjärvi ja sen länsipuolelle merkitty rakennus – krouvi.



Ote Kerkkoon kartasta v. 1804. Pohjoisessa kartta päättyy nykyiseen Askolan-Porvoon rajaan. Eteläosassa nykyisen Metsäkulman aluetta ja sen peltoja (kartalla vihreällä, niittyinä).



Vasemmalla ote Kuninkaankartastosta v. 1796 – 1804. Linjan pohjoisosa, Askolan puoleinen osuus. Karttaote päättyy etelässä Viksberginjärven luoteispuolelle. Vasemmalla ote v. 1873 senaatin kartasta johon on merkitty päälle linjan pohjoisosa Askolassa.



Ote Porvoon pitäjän kartasta v. 1842. Linjan eteläisin, maakaapeliosuus, joka siis kulkee nykyisen voima-johtolinjan alla.

**Kuvia**



Voimajohtolinjan maastoa Askolan Kurjalanpelloilla ja oikealla Huhtaniityssä. Kuvat etelään.



Linjan maastoa purolaaksossa Porvoon Pykäliston koillispuolella ja kaakkoispuolella. Kohtuullisen hyvää kivikauden asuinpaikkamaastoa.



Maakaapeliosuuden maastoa Porvoon Huhtisissa, nykyisellä voimajohtolinjalla.

**Kohteet****1 ASKOLA SILTA-ARO**

Mjtunnus: 18010016  
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)  
 Ajoitus: kivikautinen  
 Laji: asuinpaikka

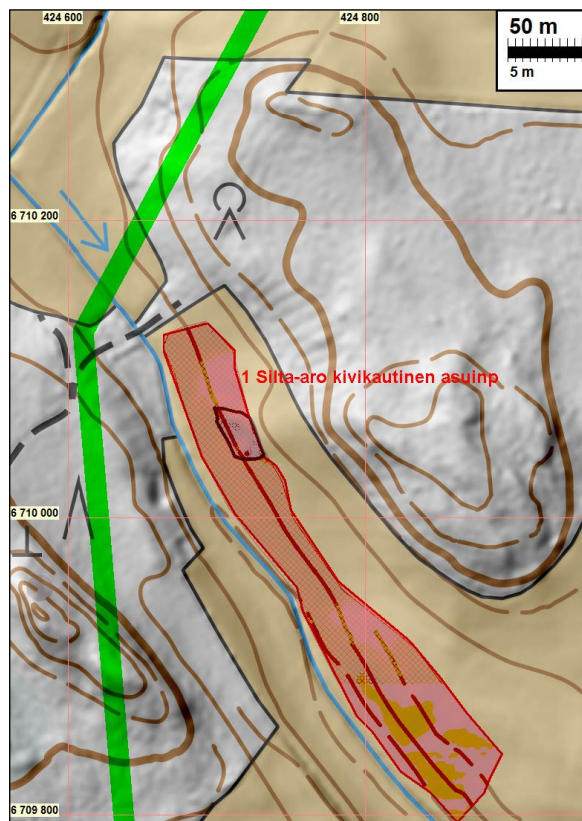
Koordin: N: 6710043 E: 424721 Z: 30

Tutkijat: 1949 irtolöytö, 1952 irtolöytö, Lauri Pohjakallio 1971 inventointi, 1972 irtolöytö

Sijainti: Paikka sijaitsee Askolan kirkosta 2,1 km kaakkoon.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Asuinpaikka sijaitsee Latoniitty-nimisen peltoaukean koillispäässä Popolanojan koillispuolella lounaiseen viettävällä pellolla. Löydöt kivikirveen teelmä, nuolenkärki, kvartsiesineitä ja -iskoksia ja kivilaji-iskoksia. Lauri Pohjakallio 1971: Inventointikertomus kohde 41.

Jussila 2019: Asuinpaikan luoteispuolelle on suunniteltu voimajohtolinjaa. Tarkastelin siellä puron varren peltoa, joka oli kyntämättä, mutta pintaa välttävästi näkyvillä. Rouhaisin savimaana myös pari koekuoppaa. En havainnut mitään mainittavaa. Pellon koillispuolella rinne nousee jyrkäkästi. Siellä metsämaasto oli rikkonaista - on metsänpohja ilmeisesti joskus äestetty. Ylemmälle tasolle missä rinne loivenee, tein koekuoppia, mutta en niissä havainnut mitään. Asuinpaikka ei siis ulotu sen nykyistä rajausta pohjoisemmaksi tai luoteisemmaksi, alueelle minne on suunniteltu voimajohtolinja.



Kivikautinen asuinpaikka merkitty punaisella. suunniteltu voimajohtolinja vihreällä



Kivikautinen asuinpaikan pohjoispäätä pellossa, sen pohjoispuolelta kaakkoon ja etelään.



Metsämaastoa asuinpaikan pohjoispuolelta suunnitellun voimajohtolinjan kohdilta



Voimajohtolinjaa lounaaseen asuinpaikan pohjoispuolisen pellon kohdilla. Asuinpaikka jää kuvassa vasemmassa reunassa olevan puuston taakse.

## **2 PORVOO BERGSTA KROG**

Mjtunnus: 1000022449  
 Status: kiinteä muinaisjäännös (SM)  
 Ajoitus: historiallinen  
 Laji: muu: krouvin paikka

Koordin: N: 6701412 E: 426673

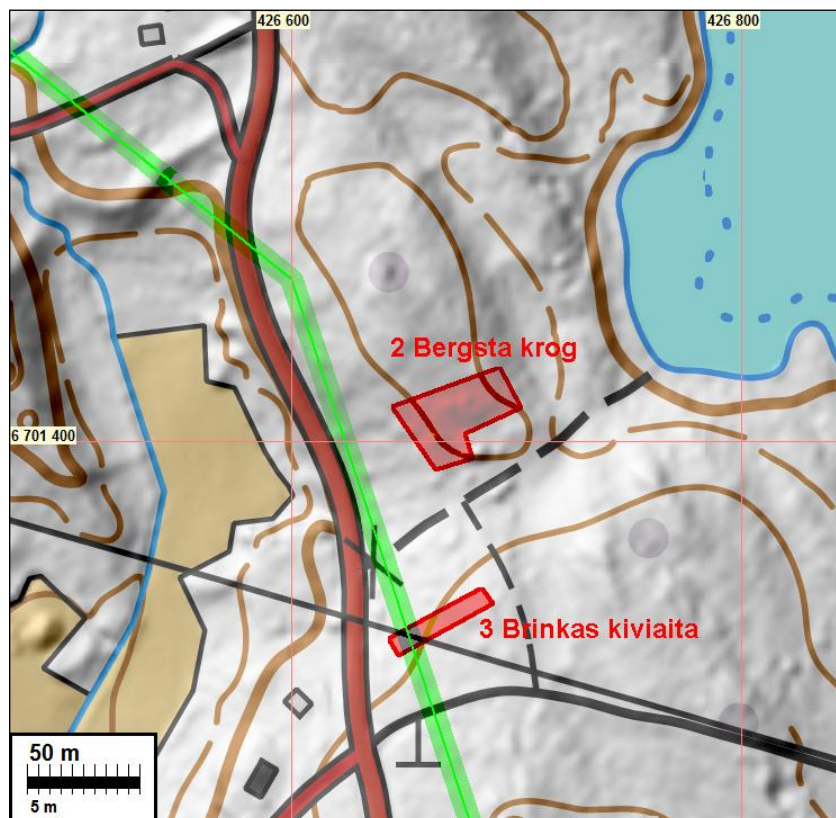
Tutkijat: Jussila 2019 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Porvoon kirkosta 5,1 km pohjoiseen. Porvoo-Myrksylä tien ja Viksberginjärven lounaispään välisellä kannaksella.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: 1600-luvun krouvin paikka. Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa ja sitä ei ole rajattu

Jussila 2019: Paikka oli ennestään tunnettu ja vanhan kartan perusteella paikannettu, tarkastamaton "mahdollinen muinaisjäännös". Tälle paikalle on merkitty "Bergsta Krog" v. 1700 ja 1787 Finnbyn kartalle, sekä v. 1749 Porvoon emäseurakunnan kartalle ja vielä v. 1873 senaatinkartalle. Vuoden 1925 Jernbölen kartalle ja sen jälkeisille kartoille (yleiskartta 1919, peruskartta 1962) paikalle ei ole merkitty mitään rakennuksia tai asutusta. Krouvi on siis peräisin 1600-luvulta ja se on karttojen perusteella hylätty vuosien 1873-1925 välisenä aikana.

Monille vanhoille kartoille krouvi on merkitty hieman epämääräisesti ja niissä sen tarkka paikka vaihtelee sadan metrin säteellä - riippuen miten karttoja ja erityisesti vanhaa järven rantaviivaa tulkitsee. Paras paikannus - maaston ja teiden suhteen - on v. 1787 isojakokartalta ja myös 1873 senaatinkartalta. Näihin merkityillä kohdalla on maastossa kolmen rakennuksen pohjat ja uunien rauniot. Rakennuksien kohdat ovat arkeologisesti ehjiä. Niiden eteläpuolella on vanha pelto jossa maata on pinnallisten havaintojen perusteella voimakkaasti muokattu. Vanhan krouvin rakennusten pohjien pohjoispuolinen maasto on metsää. Muualla lähialueella en havainnut mitään vanhoihin rakennuksiin viittaavaa. Krouvi on ilmeisesti ollut samoilla kohdilla ainakin 1600 luvulta nykypäivän raunioihin.

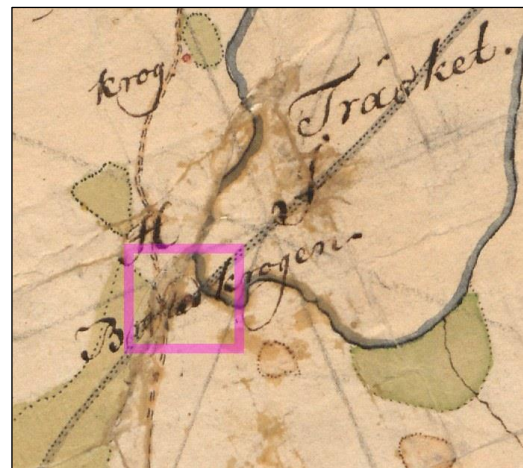


Krouvin ja kiviaidan (kohde 3) ehdotetut suojelualuerajaukset.





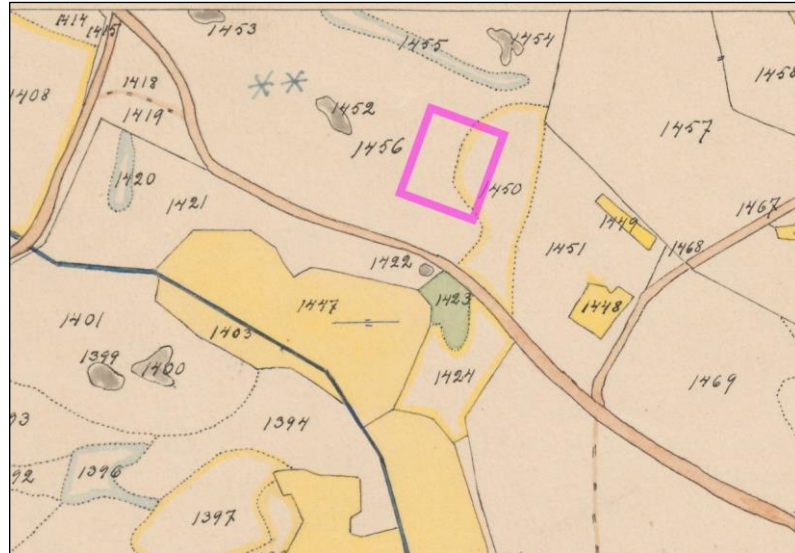
Havaitut rakennusten pohjat sinisellä. Kiviaita sinen viiva.



Ote v. 1700 kartasta ja v. 1749 pitäjänkartasta joihin on merkitty "Bergsta krog".



Vasemmalla ote v. 1787 Finnbyn kartasta johon on merkitty rakennus (otteen keskellä) joka sijoittuu kohdille missä nyt havaittiin rakennuksien jäännöksiä.. Oikealla ote senaatin kartasta v. 1873, siinä koko alue on piirretty varsin epätarkasti ja oudosti. Havaitut rakennusten jäänteet osuvat jokseenkin tien varteen merkityn eteläisimmän rakennusryhmän kohdalle.



Ote v. 1925 (1933) Järnbölen kartasta krouvin paikan kohdalta. Havaittujen jäänteiden paikka on merkitty päälle sinipunaisella. Sen kaakkoispuolella on peltolohko jonka itäpuolella on kiviaidan jäännös, kohde 3.



Läntisin rakennuksen pohja idästä ja etelästä.



Itäisin rakennuksen pohja idästä ja pohjoisesta.



Keskimmäisen rakennuksenjäänteiden uuninraunio männyn kupeessa. Pohjoisesta.



Rakennusjäänteiden pohjoispuolelta ja eteläpuolelta

### **3 PORVOO BRINKAS**

Mjtunnus: uusi  
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)  
 Ajoitus: historiallinen  
 Laji: muu: kiviaita

Koordin: N: 6701320 E: 426666

Tutkijat: Jussila 2019 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Porvoon kirkosta 5,0 km pohjoiseen, Pykälistössä, Porvoo-Myrskylätien itäpuolella ja siitä erkanevan Viksbergin tien pohjoispuolella, siitä 35 m pohjoiseen. Bergstan krouvin paikan eteläpuolella 65 m.

Huomiot: Paikalla on etelä-lounas - itä-koillinen suuntainen kiviaita, jonka pituus on 45 m. Aita on loivassa länteen laskevassa rinteessä. Itäpäässä aita päättyy isoon lohkareseen ja kivikkoon. Aita on kasattu 50 cm kokoisista ja sitä pienemmistä kivistä. Se on matalahko ja leveydeltään 1- 1,5 m. Aita on sammalpeitteinen. Siinä kasvaa muutama järeä kuusi. Aita on metsässä ja maaperä ympärillä on kivikoinen. Mitään viljelyn merkkejä ei ole havaittavissa. Aita ei ole nykyisellä eikä vanhoillakaan

rajoilla. Sen eteläpuolelle on v. 1925 kartalle merkitty pieni peltotilkku, mutta aita ei oikein "istu" pellon pohjoisrajaan. Aita on Viksbergintiestä 34 m ja kartalle merkityn peltotilkun itäraja 29 m. Kyseisen pellon reunan mitta on 20 ja aidan 45 m. Aita saattaisi kuitenkin liittyä tähän peltotilkkuun. Aidan ikä ja merkitys ei siis ole varmuudella tiedossa - se todennäköisemmin ajoittuu 1900-luvun alkupuolen peltotilkkuun mutta voi olla myös johonkin vanhempaan liittyvä.

Kartat edellisellä sivulla kohteen 2 yhteydessä.



Kiviaitaa lounaaseen alla koilliseen



#### **4 PORVOO VÄHÄSUO**

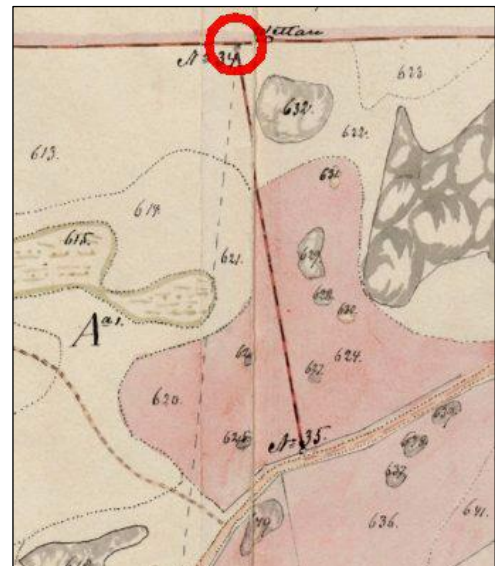
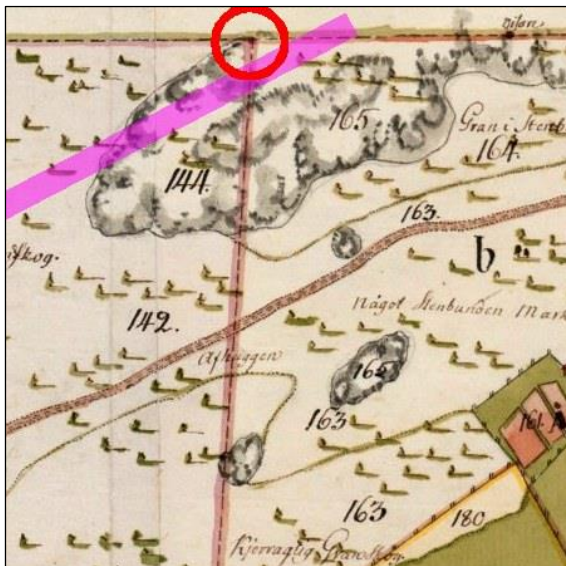
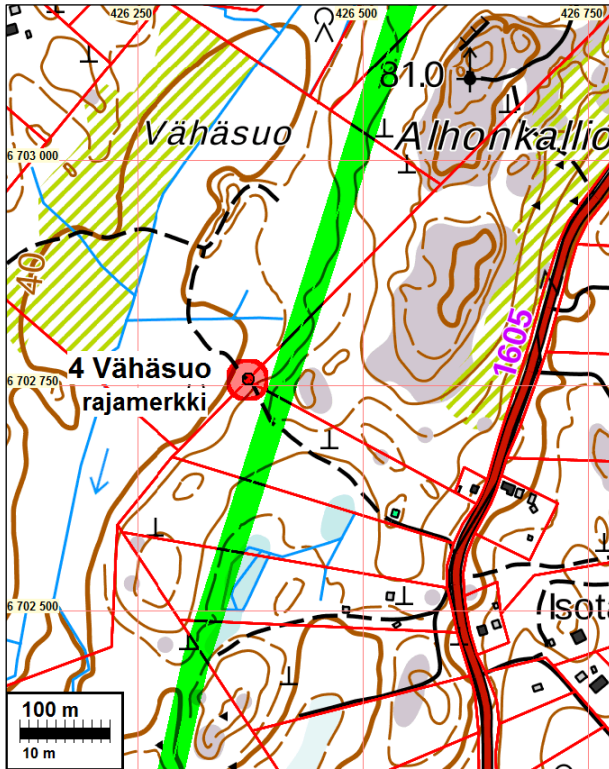
Mjtunnus: uusi  
 Status: muu kulttuuriperintökohde (S)  
 Ajoitus: historiallinen  
 Laji: raja: rajamerkki

Koordin: N: 6702755 E: 426372

Tutkijat: Jussila 2019 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Porvoon kirkosta 6,4 km pohjoiseen, Pykälistön pohjoispuolella ja Porvoo - Myrskylä tiestä 290 m länteen.

Huomiot: Paikalla on edelleen kolmen tiluksen raja. Merkki on vanhalla Teissalan ja Kerkkoon kylien välisellä rajalla, joka on merkitty mm. v. 1700 kartalle. Kohdalla on tilusraipiste (kylävälisellä rajalla) vuoden 1783 Teissalan isojakokartalla ja myös myöhemmillä kartoilla. Rajapiste ja rajamerkki ovat siis edelleen käytössä. Rajamerkki on kivistä ladottu, nelisivuinen, kooltaan n. 0,8 x 0,8 m ja keskellä iso pystykivi. Sammaloitunut.



Rajapiste v. 1783 ja 1883 Teissalan kartoilla.

Kyseinen kylärajalinja on (epätarkasti) merkitty myös vanhemmille 1700-luvun rajankäytikartoille.

## 5 ASKOLA PELTOLA HUHTANIITTY

Mjtunnus: 1000010706  
 Status: löytöpaikka  
 Ajoitus: kivikautinen  
 Laji: löytö

Koordin: N: 6711682 E: 425100 Z: 61

Tutkijat: Pohjakallio L 1971 inventointi, Jussila 2019 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Askolan kirkosta 2,0 km itään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Peltolan tila sijaitsee Askolan kirkosta noin 2,1 km itään. Tasataltan löytöpaikka on päärakennuksesta noin 60 m länsilounaaseen, lounaaseen viettävässä jyrkähkössä rinteessä, joka vuoden 1971 inventoinnin aikana on puutarhamaana.

Jussila 2019: Jyrkemmän rinteän juurella (eteläpuolella) on pelto ja siinä matala ja tasoittunut vanha rantatörmä. Kohta oli paikalla käydessäni avoimena ja pellon pinta oli kostea eli hyvin havainnoitavissa. En havainnut pellossa ja sen reunamilla löytöpaikan tienoilla ja muuallakaan mitään esihistoriaan viittaavaa. Löytöpaikan länsipuolella on pelto joka ulottuu pohjoiseen, oletetun löytöpaikan korkeus tasoille ja ylemmäksi. Alempana siinä pellossa on em. matala törmän jäännös. Siinä ja koko pellossa en havainnut mitään mainittavaa. Pelto oli avoin ja pinta kostea.



Löytöpaikan itäpuolelta, linjan kohdilta länteen Löytöpaikka sijaitsee oikealla taustalla olevan kuusen takana.